

Oponentský posudek bakalářské práce

Autor(ka) práce: Matěj Kabeláč

Oponent(ka): Sylvie Bláhová

Název práce: Vývoj vztahu mezi NATO a Ruskou federací po roce 1991

Matěj Kabeláč se ve své bakalářské práci snaží o postihnutí vývoje vztahů mezi NATO a Ruskou federací po roce 1991. Autor nejdříve nastiňuje teoretické východisko své práce (realismus), aby dále popsal Severoatlantickou alianci a politický vývoj v Ruské federaci. Následně se Kabeláč zaměřuje na konkrétní události, na kterých chce analyzovat charakter vztahů mezi NATO a Ruskem. V závěrečné části autor shrnuje, že ačkoli si NATO a Rusko k sobě zpočátku snažily nalézt cestu, postupem času se spolupráce ukazuje jako velmi složitá.

Matěj Kabeláč si pro svou bakalářskou práci nemohl vybrat aktuálnější téma: jakkoli se po konci studené války mohlo zdát, že antagonismus mezi Ruskem a západními státy je minulostí, ruská invaze na Ukrajinu dokazuje, že se svět nachází v pravděpodobně nejvyhrocenější situaci po konci druhé světové války. Bakalářská práce Matěje Kabeláče má tak potenciál osvětlit čtenáři, jak se svět do stávající situace vlastně dostal. Jakkoli považuji autorův text za vcelku kvalitní deskriptivní dílo, přesto mám k práci několik komentářů. Jednak nevím, jak vlastně interpretovat teoretické východisko, ze kterého autor vychází. Kabeláč tvrdí, že v práci na jednotlivé aktéry nahlíží z pozice realismu, nejsem si však jistá, zdali toto skutečně naplnil. Ve svém popisu realismu tvrdí, že touto optikou jedná především Ruská federace, o NATO však tvrdí, že – jakožto mezinárodní organizace – nemá na mezinárodní uspořádání zásadní vliv, respektive že NATO jedná v souladu se zájmy USA (s. 10). Daný argument realismu – tedy že NATO prosazuje politiku USA – však autor dále v práci nijak nerozvíjí. Autor zároveň tvrdí, že důležitým principem mezinárodních vztahů z pohledu realismu je mocenská rovnováha sil: nebylo by v této souvislosti možné tvrdit, především vzhledem k dominanci Spojených států amerických v období 90. let, že samotné teoretické východisko realismu je problematické? Tuto problematičnost podle mě potvrzuje také realistický argument o dominanci vojenské síly a zanedbatelnosti ekonomické síly (s. 10): opravdu je možné považovat ekonomické aspekty za zanedbatelné, a to i za situace, kdy Západ (země NATO) bojuje proti Rusku primárně s pomocí ekonomických sankcí?

Moje další poznámka směřuje vůči samotné analýze vývoje vztahů mezi NATO a Ruskou federací. Autor totiž podle mě věnuje možná až příliš mnoho času popisu dílčích událostí, a to na úkor samotné analýzy. Jak již bylo naznačeno výše, Kabeláč odpovídá na svou výzkumnou otázku tak, že zpočátku spolu k sobě jednotliví aktéři měli blíž, přičemž v čase mezi nimi narůstají neshody. Autor nicméně podle mě nedostatečně postihuje důvody takového vývoje. Jakkoli dané konflikty, které autor reflektuje mohou působit ilustrativně, mám za to, že aby analýza naplnila předpoklady správné analýzy, bylo třeba pokusit se

také reflektovat, proč k danému vývoji došlo. To by autorovi umožnilo učinit také jisté predikce do budoucnosti.

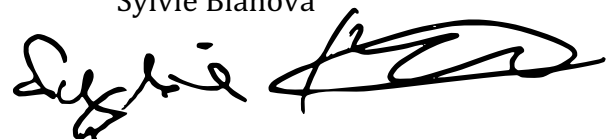
V návaznosti na zmíněné komentáře bych tak autora chtěla poprosit, aby během obhajoby jednak osvětlil teoretické vymezení své práce. Dále bych se ho chtěla zeptat, jak by odůvodnil vývoj vztahů mezi NATO a Ruskou federací a jaké by nabídl predikce do budoucna.

Navzdory mým komentářům mám za to, že bakalářská práce Matěje Kabeláče splňuje požadavky kladené pro tento typ prací.

Navrhuji ji hodnotit stupněm D.

V Brně, 12. 5. 2022

Sylvie Bláhová

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sylvie Bláhová', written in a cursive style.